Ministerie van Justitie en Veiligheid

MJenV

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kamerbrief Evaluatie pilot gebruik genealogische DNA-databanken

Datum
21 oktober 2026

1. Aanleiding

Met deze brief informeert u de Kamer over de afronding en evaluatie van de pilot van het OM en het NFI waarbij is onderzocht of private genealogische DNA-databanken gebruikt kunnen worden voor het oplossen van zeer ernstige misdrijven. Het idee van de pilot was om, bijvoorbeeld, het DNA-profiel van een onbekende verdachte te vergelijken met DNA-profielen in genealogische databanken en hiermee (verre) verwanten van deze personen in beeld te brengen en misdrijven alsnog op te lossen. In de brief gaat u ook in op de aanbevelingen van de betrokken organisaties OM en NFI en op het vervolg van het gebruik ervan.

2. Gevraagde beslissing

Instemmen met verzending van de Kamerbrief. Aangezien het OM voornemens is op 28 oktober 2026 de evaluatie extern te communiceren, wordt u geadviseerd om de brief zo snel mogelijk naar de Kamer te sturen.

3. Kernpunten

OM en NFI hebben een meerjarige pilot afgerond naar het gebruik van private genealogische DNA-databanken om doorbraken te forceren in zeer ernstige vastgelopen strafzaken. Ondanks dat de zes pilot zaken niet hebben geleid tot identificatie (bij twee zaken zijn er wel voldoende aanknopingspunten voor verder onderzoek) ziet het OM meerwaarde in de toepassing van de onderzoeksmethode en heeft besloten dit opsporingsmiddel structureel in te gaan zetten binnen duidelijk vastgestelde kaders. De betrokkenen bij de pilot hebben een aantal aanbevelingen gedaan, die grotendeels gericht zijn aan de betrokken organisaties zelf. Belangrijke aanbevelingen zien op het vastleggen van de privacy waarborgen. Andere aanbevelingen zien erop de kennis over en de waarborgen rondom dit opsporingsmiddel landelijk bij politie en OM te beleggen.

Verder geeft het OM de navolgende twee aanbevelingen aan u mee, die in de toekomst mogelijk tot nadere besluitvorming nopen. Het gaat om de eventuele (wettelijke) borging van de vordering van de r-c machtiging voor deze methode zoals ook bij de bestaande familial searches en de eventuele inzet voor identificatie van onbekende overledenen buiten het strafrecht. Bezien zal worden of deze laatste aanbeveling zal worden betrokken bij de verdere uitwerking van het wetsvoorstel bestemming lichamen.

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
Strafrechtelijke handhaving

Datum
21 oktober 2026

De beslissing van het OM om het opsporingsmiddel te blijven inzetten wordt door u onderschreven met de nadruk op rechtsbescherming van burgers in heldere kaders vanwege de juridische, ethische en privacy aspecten van dit opsporingsmiddel. Het OM zal nu de vervolgstappen zetten om te komen tot heldere kaders voor de structurele borging. Ook zullen daarbij de (internationale) ontwikkelingen over het gebruik van genealogische databanken in strafzaken nauwlettend in de gaten worden gehouden. Wanneer het OM de toepassing van het opsporingsmiddel met heldere beleidskaders heeft geborgd dan wel voornoemde ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, zult u bezien of een nadere (wettelijke) regeling voor de structurele inzet van dit opsporingsmiddel noodzakelijk is. Hierover zal de Kamer nader worden geïnformeerd.

4. Toelichting

In maart 2023 is gestart met de pilot. Tijdens het vragenuur van 7 maart 2023 heeft uw ambtsvoorganger toegezegd de Kamer te berichten over de uitkomsten van de pilot en daarbij in te gaan op de zorgpunten ten aanzien van de privacy. Hieraan is voldaan met een brief van 14 december 2023. Op 18 maart 2025 is toegezegd de Kamer in de loop van 2026 nader te informeren over de pilot. Met deze brief wordt aan deze toezegging voldaan.

4.1. Afstemming

Afstemming met het OM en het NFI heeft plaatsgevonden. Ook de laatste aanbeveling over de inzet buiten het strafrecht is afgestemd met BZK.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.